

INTERESŲ KONFLIKTŲ VENGIMO, TEIKIANT INVESTICINES PASLAUGAS, POLITIKA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Interesų konfliktų vengimo, teikiant investicines paslaugas, politika nustato reikalavimus bei procedūras, skirtas nustatyti ir valdyti aplinkybes, susijusias su Luminor Bank AB ir Luminor investicijų valdymas UAB (toliau – Bankas) teikiamomis investicinėmis ir papildomomis paslaugomis bei investicine veikla (toliau – investicinės paslaugos), kurios sukelia ar gali sukelti interesų konfliktą, dėl kurio gali būti pažeisti vieno ar kelių klientų interesai.

1.2. Ši politika parengta vadovaujantis LR Finansinių priemonių rinkų įstatymu bei LR Vertybinių popierių komisijos patvirtintų Finansų maklerio įmonių veiklos organizavimo taisyklių reikalavimais.

1.3. Bendruosius interesų konfliktų vengimo ir darbuotojų etikos reikalavimus nustato Etikos kodeksas.

2. VARTOJAMOS SĄVOKOS

2.1. *Klientas* – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam Bankas teikia ar ketina teikti investicines paslaugas.

2.2. *Darbuotojas* – bet kuris Banko darbuotojas, taip pat Valdybos ir Tarybos nariai bei kiti asmenys, dalyvaujantys teikiant investicines paslaugas Banko vardu.

2.3. *Interesų konfliktas* - situacija, kai skirtingų šalių interesai prieštarauja vieni kitiems. Tokie konfliktai gali kilti, kai:

- 2.3.1. Banko ar Darbuotojų interesai prieštarauja Kliento interesams;
- 2.3.2. Vieno Kliento interesai prieštarauja kito Kliento interesams;
- 2.3.3. Darbuotojų interesai prieštarauja Banko interesams.

2.4. *Investicinis tyrimas* – tyrimas ar kitokio pobūdžio informacija, tiesiogiai ar netiesiogiai siūlantį ar rekomenduojantį investavimo strategiją dėl vienos ar kelių finansinių priemonių arba jų emitentų (įskaitant nuomonės apie esamą ar būsimą tokių finansinių priemonių vertę ar kainą pareiškimą), ir kuri yra skirta informacijos platinimo kanalams ar visuomenei bei atitinka šias sąlygas:

- 2.4.1. Ji įvardijama kaip investicinis tyrimas ar kita panašia sąvoka arba kitokiu būdu pristatoma kaip objektyvus ir nepriklausomas rekomendacijoje nurodytų dalykų paaiškinimas;
- 2.4.2. Jei minėtą rekomendaciją Bankas pateikia Klientui, tai nelaikoma investicine paslauga, t. y. investavimo rekomendacijos, kaip tai apibrėžta LR Finansinių priemonių rinkų įstatyme, teikimu.

2.5. Kitos politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 1.2. punkte nurodytuose teisės aktuose.

3. INTERESŲ KONFLIKTO IDENTIFIKAVIMAS

3.1. Siekdamas identifikuoti galimus interesų konfliktus, Bankas ar Darbuotojas atsižvelgia ir įvertina aplinkybes, kai Bankas ar Darbuotojas:

- 3.1.1. gali turėti finansinės naudos arba išvengti finansinių nuostolių Kliento sąskaita;
- 3.1.2. Klientui teikiamos paslaugos rezultatu arba Kliento sąskaita sudaromo sandorio rezultatu yra suinteresuoti kitaip nei tuo rezultatu yra suinteresuotas Klientas;
- 3.1.3. turi finansinį ar kitokio pobūdžio suinteresuotumą vieno Kliento ar klientų grupės interesų sąskaita teikti pirmenybę kito Kliento ar kitos Klientų grupės interesams;
- 3.1.4. verčiasi ta pačia veikla kaip ir Klientas;
- 3.1.5. gauna arba gaus ne iš Kliento atlygį, kuris yra susijęs su Klientui teikiama paslauga ir kuris gali būti teikiamas pinigų, prekių ar paslaugų forma, išskyrus tokiu atveju įprastai mokamus komisinius ar kitus mokėjimus už paslaugas.

3.2. Situacijos, kurioms esant gali atsirasti interesų konfliktas (nejmanoma išvardyti visų esamų ir galimų interesų konfliktų, tačiau žemiau nurodomos situacijos, kuriose gali kilti interesų konfliktas ir kurioms turėtų būti skirtas ypatingas dėmesys):

- 3.2.1 Kai Bankas ar Darbuotojas sudaro ar ketina sudaryti sandorį dėl finansinės priemonės tuo pat metu, kai yra gautas ar vykdomas Kliento pavedimas dėl tos pačios finansinės priemonės;
- 3.2.2 Kai Vykdomi Klientų pavedimai dėl Banko išleistų finansinių priemonių.
- 3.2.3 Kai Vykdomi Klientų pavedimai pirkti ar parduoti finansines priemones, kurias Bankas viešai ar neviešai platina ar kurie Bankui priklauso nuosavybės teise.
- 3.2.4 Kai Bankas ar Darbuotojai gauna materialinį ar nematerialinį paskatinimą, kuris daro įtaką jų elgsenai taip, kad Klientas ar jų grupė įgyja prioritetą kitų Klientų atžvilgiu;
- 3.2.5 Bankui gaunant mokėjimus (skatinimo priemones) iš trečiųjų šalių arba atliekant mokėjimus trečiajai šaliai, susijusius su Klientui suteikta paslauga.
- 3.2.6 Kai padalinys, vykdamas Investicinius tyrimus, yra susijęs ar veikia kartu su padaliniu, teikiančiu investavimo rekomendacijas;
- 3.2.7 Kai Bankas, būdamas kelių Klientų ar fondų finansinių priemonių portfelių valdytoju, skirsto vienos emisijos finansinę priemonę;
- 3.2.8 Kai Bankas teikia įmonių konsultavimo paslaugą bendrovei, kurios išleistų finansinių priemonių yra įsigijęs ar ketina įsigyti savo sąskaita ar teikia investavimo rekomendacijas dėl šių finansinių priemonių Klientams;
- 3.2.9 Kai teikiamos investicinės paslaugos keliems Banko Klientams, kurių interesai yra prieštaraujantys.
- 3.2.10 Kai Klientų investicinių portfelių ar fondų valdytojų priimami sprendimai yra susiję su Banko kaip finansinių priemonių emitento/platintojo interesais.
- 3.2.11 Kai Klientas perka iš Banko finansines priemones, skirtas rizikai, susijusiai su Banko teikiamomis kreditavimo ir finansavimo paslaugomis, valdyti.
- 3.2.12 Kai Bankas tam pačiam Klientui teikia ir įmonių konsultavimo paslaugą, ir kreditavimo paslaugą.
- 3.2.13 Kitos interesų konflikta galinčios sukelti situacijos.

4. INTERESŲ KONFLIKTO VENGIMAS IR VALDYMO PRIEMONĖS

4.1. Siekiant užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams, Darbuotojų, teikiančių investicines paslaugas, funkcijos yra atskirtos ir jiems yra draudžiama keistis informacija, susijusia su Klientams teikiamomis investicinėmis paslaugomis ar ketinimus jas teikti, jei toks informacijos apsikeitimas nėra būtinas tinkamam paslaugų suteikimui ir (ar) gali pakenkti Kliento ar Banko interesams.

4.2. Interesų konfliktų valdymo priemonės, susijusios su pasinaudojimu viešai neatskleista informacija bei Darbuotojų asmeniniais sandoriais, nustatytos atskirose Banko vidinėse tvarkose.

4.3. Darbuotojų atlygio ir skatinimo sistema kuriama atsižvelgiant į tai, kad būtų išvengta tiesioginio ryšio tarp susijusių daugiausia vienos rūšies veiklą vykdančių asmenų atlyginimo ir atlyginimo ar pajamų, kurias gauna kiti susiję daugiausia kitos rūšies veiklą vykdančios asmenys, jei dėl skirtingų veiklos rūšių gali kilti interesų konfliktas.

4.4. Darbuotojai negali sudaryti ar rekomenduoti sudaryti finansinių priemonių pirkimo arba pardavimo sandorių, kurių tikslas yra vien tik gauti komisinius ar kitokią finansinę naudą, neatsižvelgiant į geriausius Kliento interesus.

4.5. Tas pats Darbuotojas neturi teisės sudaryti sandorio Banko vardu ir sąskaita bei savo vardu ir savo sąskaita, jei dėl tos pačios finansinės priemonės buvo gautas Kliento pavedimas, tol, kol nebus įvykdytas Kliento pavedimas. Iš skirtingų Klientų gauti pavedimai turi būti vykdomi pavedimų gavimo tvarka, t.y. pirmiausia vykdomi anksčiau gauti pavedimai.

4.6. Jeigu susiduria Banko, Darbuotojo ir Kliento interesai, pirmenybė turi būti teikiama Kliento interesams.

4.7. Tais atvejais, kai vykdomi arba gaunami mokėjimai iš trečiosios šalies, susiję su investicinėmis paslaugomis, tokie mokėjimai turi būti atskleidžiami Klientui prieš pradėdant teikti paslaugas.

4.8. Rengiant Investicinius tyrimus, turi būti laikomasi tokių reikalavimų:

4.8.1. Darbuotojai, dalyvaujantys rengiant Investicinius tyrimus, neturi teisės sudaryti asmeninių sandorių arba prekiauti finansinėmis priemonėmis, su kuriomis yra susijęs investicinis tyrimas, arba kitomis susijusiomis finansinėmis priemonėmis, jei šiems asmenims yra žinomas tikėtinas Investicinio tyrimo paskelbimo laikas ar turinys, kuris nežinomas viešai ar nežinomas Klientams. Šiame papunktyje numatytas draudimas taikomas iki tol, kol Investicinio tyrimo gavėjai turės realią galimybę pasinaudoti Investiciniu tyrimu;

4.8.2. Darbuotojai, dalyvaujantys Investicinio tyrimo rengime, neturi teisės sudaryti asmeninių sandorių dėl finansinių priemonių, su kuriomis Investicinis tyrimas yra susijęs, taip pat dėl kitų susijusių finansinių priemonių, kai toks sandorių sudarymas prieštarauja esamoms rekomendacijoms, išskyrus atvejus, kai susiklosto išimtinės aplinkybės ir yra gautas išankstinis rašytinis Banko vadovybės arba jos įgalioto(-ų) asmens(-ų) sutikimas, kaip tai nustatyta Banko vidinėse procedūrose, reglamentuojančiose asmeninių sandorių sudarymą;

- 4.8.3. Darbuotojams, dalyvaujantiems rengiant investicinį tyrimą, draudžiama priimti bet kokias skatinimo priemones iš asmenų, kurie tiesiogiai suinteresuoti Investicinio tyrimo objektu;
- 4.8.4. Bankas, Darbuotojai ir kiti susiję asmenys, dalyvaujantys rengiant Investicinį tyrimą, neturi teisės emitentui pažadėti, kad investicinio tyrimo rezultatas bus jam palankus;
- 4.8.5. jei Investicinio tyrimo projekte pateikiama rekomendacija arba tikėtina būsima finansinės priemonės kaina, emitentai ir kiti asmenys (išskyrus darbuotojus, rengiančius tą Investicinį tyrimą) neturi teisės, kol investicinis tyrimas nėra išplatintas, peržiūrėti Investicinio tyrimo projekto siekdami patikrinti Investiciniame tyrime pateiktų faktinių duomenų tikrumą arba peržiūrėti Investicinio tyrimo projektą bet kuriuo kitu tikslu.
- 4.8.6. Turi būti užtikrintas Investicinį tyrimą rengiančių Darbuotojų nepriklausomumas, įskaitant jų funkcijų atskyrimą nuo kitų struktūrinių padalinių, taip pat draudimą užimti vadovaujančias pareigas įmonėse, dėl kurių atliekamas Investicinis tyrimas, ar kitokį dalyvavimą tų subjektų veikloje, kuris galėtų pakenkti tyrimo objektyvumui.

5. INTERESŲ KONFLIKTŲ ATSKLEIDIMAS

5.1. Jei kyla interesų konfliktas ir nė viena iš Banko taikomų interesų konflikto vengimo priemonių nėra veiksminga, Bankas, prieš teikdamas Investicines paslaugas, privalo pasirašytinai atskleisti Klientui interesų konflikto turinį. Ši informacija gali būti perduota ir telefonu, jeigu ji įrašoma ir gali būti pateikta kaip įrodymas. Investicinė paslauga gali būti teikiama tik tada, jei Klientas aiškiai išreiškia savo sutikimą dėl Investicinės paslaugos teikimo esant interesų konfliktui.

5.2. Darbuotojas privalo nedelsiant pranešti Atitikties departamentui, jei:

- 5.2.1. Pastebi aplinkybes, kurios, jo manymu, gali sukelti interesų konfliktą;
- 5.2.2. Klientas ar Darbuotojas siekia įsigyti ar parduoti finansinę priemonę, įtrauktą į 5.3. punkte nurodytą interesų konfliktų sąrašą;

5.3. Atitikties departamentas, turi parengti, o Banko vadovas patvirtinti finansinių priemonių, dėl kurių, teikiant Investicines paslaugas ar sudarant sandorius, yra galimas interesų konfliktas, sąrašą. Su šiuo sąrašu supažindinami visi Darbuotojai, teikiantys Investicines paslaugas Klientams ar turintys teisę sudaryti sandorius Banko sąskaita.

6. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Atitikties departamentas nuolat stebi tuos finansinių priemonių sandorius, dėl kurių galimas interesų konfliktas, o apie užfiksuotus nustatytos tvarkos pažeidimus nedelsiant raštu informuoja Banko Prezidentą ir Vidaus audito departamentą.